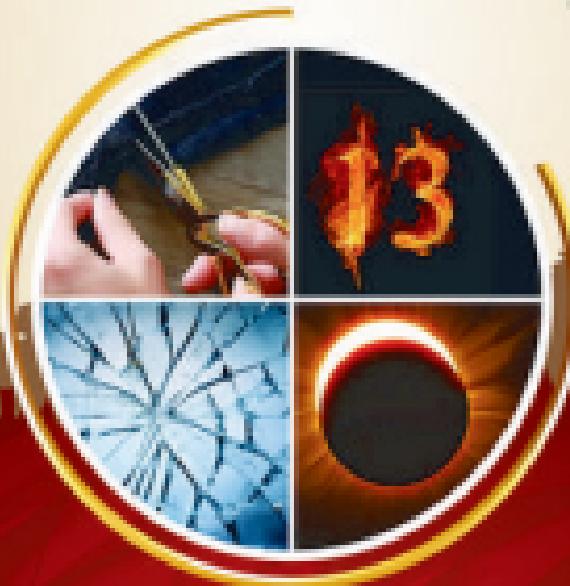

ऐसे दृष्टिकोण, अमीरे अहले सुन्नत, जोने दाते हमलाली, हमले अलालन भीलाला अब चिलाल
मुहम्मद इन्यास अन्यास कुरारी रज़वी का काहिं ला कि बासुलुला का रहीरी कुराला

अमीरे अहले सुन्नत से बद शुगूनी के बारे में 20 सुवाल जवाब

(पृष्ठांक : 16)

मुहम्मदिला गीती से बुरे शुगून लेना ? 2

का फिली के फिली गरिजे में आते हैं ? 8

लीला या लीला दूली का शुगून लेना फिला ? 10

मुराज शहन या चाँद चहन का भासा... 11

लीला लिला, लीला लीला, लीले लीले लिला, लीले लिला लीला अब चिला

मुहम्मद इन्यास अन्यास कुरारी रज़वी

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَلَمِيْنَ وَالصَّلٰوَةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَ ط
اَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

अमीरे अहले सुन्नत से

बद शुगूनी के बारे में 20 सुवाल जवाब

दुआए ख़लीफ़ए अ़त्तार : या रब्बल मुस्त़फ़ा ! जो कोई 15 सफ़्हात का रिसाला : “अमीरे अहले सुन्नत से बद शुगूनी के बारे में 20 सुवाल जवाब” पढ़ या सुन ले उसे बद शुगूनी और तवहुमात से महफूज़ फ़रमा और उस की माँ बाप समेत बे हिसाब मणिकरत फ़रमा ।

امين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّنَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

दुर्दश शरीफ़ की फ़ज़ीलत

हज़रते शैख़ अबू बक्र शिबली (رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ) एक रोज़ बग़दादे मुअल्ला के जय्यद आलिम हज़रते अबू बक्र बिन मुजाहिद (رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ) के पास तशरीफ़ लाए, उन्हों ने फ़ौरन खड़े हो कर इन को गले लगा लिया और पेशानी चूम कर बड़ी ता’ज़ीम के साथ अपने पास बिठाया । हाज़िरीन ने अर्ज़ किया : या सच्चिदी ! आप और अहले बग़दाद आज तक इन्हें दीवाना कहते रहे हैं मगर आज इन की इस क़दर ता’ज़ीम क्यूँ ? जवाब दिया : मैं ने यूँ ही ऐसा नहीं किया, الْحَمْدُ لِلّٰهِ (बारगाहे रिसालत में हाज़िर हुए तो सरकारे दो आलम में ने खड़े हो कर इन को सीने से लगा लिया और पेशानी को बोसा दे कर अपने पहलू में बिठा लिया । मैं ने अर्ज़ की : या रसूलल्लाह ! शिबली पर इस

क़दर शफ़्कत की वज्ह ? अल्लाह पाक के प्यारे हबीब صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ने (गैब की ख़बर देते हुए) फ़रमाया कि ये हर नमाज़ के बा'द ये ह आयत पढ़ता है : ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ مَنْ كَانُوا مِنْ أَنفُسِهِمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِمْ حَرِيصٌ عَلَيْهِمْ بِإِيمَانِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ (القول البدل، ۱۱، ۳۴۶) (128:۱۱، القول البدل)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

सुवाल : हमारे मुआशरे में तरह तरह के बुरे शुगून लिये जाते हैं मसलन सामने से काली बिल्ली गुज़र जाए तो यूं हो जाएगा, कव्वा बोले तो यूं होगा और तेल गिर जाए तो यूं होगा वगैरा वगैरा, ये ह इर्शाद फ़रमाइये कि इस बारे में इस्लाम हमारी क्या राहनुमाई करता है ?

जवाब : बद शुगूनी हराम है । (الطريق الحديـة، 2/17) दुन्या में एक गैर मुस्लिम क़ौम है जो काली बिल्ली से बद शुगूनी लेती है यहां तक कि अगर उस क़ौम के लोग कहीं सफ़र पर जा रहे हों और उन के आगे से काली बिल्ली गुज़र जाए तो वोह पलट कर आ जाएंगे और समझेंगे कि अगर अब सफ़र किया तो नुक़सान हो जाएगा लेकिन बद क़िस्मती से उस क़ौम के साथ रह रह कर बा'ज़ मुसल्मानों ने भी काली बिल्ली से बद शुगूनी लेना शुरूअ़ कर दी है । अगर किसी नेक काम में कभी बद शुगूनी वाला कोई मुआमला हो जाए तो वोह काम ज़रूर कर गुज़रना चाहिये मसलन आप क़ाफ़िले में सफ़र कर रहे हैं और काली बिल्ली क़ाफ़िले में सफ़र करने वाले हर फ़र्द के आगे से गुज़र जाए और एक बार नहीं बल्कि 100, 100 बार गुज़र जाए तब भी आप अपना सफ़र जारी रखें, اَللَّهُ شَهِيدٌ إِنَّ جِيَادَةَ الْمُجْيَادِينَ مिलेगी । तो इस तरह आप ने बद शुगूनी का रद करना है ।

मैं एक बार कहीं जा रहा था और मेरे आगे से काली बिल्ली गुज़री मगर मैं ने अपना सफ़र जारी रखा और अल्लाह पाक की रहमत से आज

میں آپ کے ساتھ بیٹا ہувा ہੁਂ تو کালی بیل لی سے بَد شُعْرُونِی لےنا ہمارا نہیں گے اور مُسْلِمَوْمَ کا اُنکیدا ہے اور اِسْلَام میں بَد شُعْرُونِی لےنا نَا جَاہِجٰ ہے ।

(ملفوظاتے امیرے اہلے سُنّت، 3/109)

سُوْفَال : 13 کے اُنْدَاد کو مَنْهُوس سَمْجَنَ کر اِس سے بَد شُعْرُونِی لےنا کैسًا ہے ؟ نیچِ مَاهِ سَفَر شَرِيفٍ کو مَنْهُوس سَمْجَنَ کر اِس میں شَادِيَانِ ن کرنَا کैسَا ہے ؟⁽¹⁾

جواب : آج کل لوگ 13 کے اُنْدَاد کو مَنْهُوس سَمْجَنَتے ہے اور اِس سے بَد شُعْرُونِی لےتے ہے । 13 کے اُنْدَاد کی بھی ک्यا بات ہے کہ پ्यारے آکا
 ﷺ نے اے' لانے نُبُوْتَ کے بَا' د 13 سال تک مَكْكَة مُكَرَّمَة کو اپنے کَدْمَ چُومَنے کی سَاعَادَت اُنَّتُ فَرَمَى، اِس کے بَا' د 10 سال تک مَدِيَنَ اِمَانِ مُنَبَّرَ رَحْمَة کی هَوَاءَوْنَ کو جُولَفَ چُومَنے کی سَاعَادَت بَخْشَی، تو 13 کا اُنْدَاد بُرَا نہیں ہے । (بخاری، 2/590، مسلم، 984، حدیث: 3902 - مُخْرِج: 6097)

इسی تُرَاهِ بَا' جِ لَوْگَ مَاهِ سَفَر کو بھی بُرَا کہتے ہے، ن جانے ڈنھے کیا ہو گیا ہے ؟ جب کہ خَاتُونَ جَنَّتَ حَجَرَتَ بَیْبَیِ فَاتِیْمَا رَضِیَ اللہُ عَنْہَا اُور مَوْلَیَا مُشْکِلَ کُوشَا حَجَرَتَ اُلْلِیْلِیْلَ مُرْتَجَا رَضِیَ اللہُ عَنْہَا کی شَادِی مَاهِ سَفَر میں ہُرَیْ ثَمِیْنَ اُور بَیْبَیِ فَاتِیْمَا رَضِیَ اللہُ عَنْہَا کا نِیکاہِ خُود سَرِکَارَ میں کرتا کیا ہے اُور بَیْبَیِ فَاتِیْمَا رَضِیَ اللہُ عَنْہَا کی مَوْجُودَگَی میں ہُوا ہے لِیْلَہِ جَنَّتَ مَاهِ سَفَر میں نِیکاہِ کرنا چاہیے بَلِکَ اِہْتِیَامَ کے ساتھ کرنا چاہیے تاکہ لَوْگُوْں کی بَد شُعْرُونِیَوْنَ کا جُوْرَ ٹُوْٹے ।

(ملفوظاتے امیرے اہلے سُنّت، 3/506)

1 ... یہ سُوْفَال شَوَّبَا مَلْفُوزاتے امیرے اہلے سُنّت کا کَاِیْمَ کردا ہے اور جواب امیرے اہلے سُنّت کا ڈنَا یَوْمَ الْقِيَامَہ کا ڈنَا یَوْمَ الْقِيَامَہ کیا ہے ।

13 के अद्द के बारे में लोगों के गलत ख्यालात

बहुत से लोग “13” नम्बर से भी बद शुगूनी लेते हैं और “13” नम्बर नहीं लिखते यहां तक कि कमरे और सीट पर भी “13” नम्बर नहीं लिखते, येह भी मा’लूमात की कमी की वजह से है वरना “13” नम्बर बुरा नहीं, बहुत अच्छा है और इसे कई निस्बतें हासिल हैं मसलन मौला मुश्किल कुशा हज़रते अलियुल मुर्तज़ा رضي الله عنه की विलादत की तारीख भी 13 रजबुल मुरज्जब है। (نور الابصار فی مناقب آل بیت الکاظم، ص 85) और अय्यामे तश्रीक का आखिरी दिन भी 13 जुल हिज्जतिल हराम है कि 9 जुल हिज्जतिल हराम की फ़त्र से ले कर 13 जुल हिज्जतिल हराम की अस्त तक तक्बीरे तश्रीक पढ़ी जाती है। (رعن ابن ماجہ 75, 71 / 3، در عرض 13 تارीخ) को अगर किसी के हां बेटा पैदा हो तो क्या उसे फेंक देंगे कि मन्हूस तारीख में पैदा हुवा है? हरगिज़ नहीं, बहर हाल 13 का अद्द बहुत अच्छा है। (मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्नत, 3/110)

सुवाल : कुछ लोग इस तरह बद शुगूनी लेते हैं कि हमारे घर में फुलां चीज़ पकती है तो कोई बीमार हो जाता है या आफ़त आ जाती है, ऐसे लोगों को कैसे समझाया जाए?

जवाब : इस्लाम में बद शुगूनी नहीं नेक शुगूनी है और बद शुगूनी ना जाइज़ और गुनाह का काम है। (طریقۃ الحمدیۃ 17/2) हर कौम, हर बरादरी, हर गाउँ, हर शहर और हर मुल्क में अलग अलग बद शुगूनियां पाई जाती हैं जो सब के सब ढकोस्ले (धोके) हैं और शरअ्न उन की कोई अस्ल नहीं है। लोग

जैसी बद शुगूनी लेते हैं हक्कीक़त में ऐसा होता नहीं है। सुवाल में खाने पीने के हवाले से बद शुगूनी का तज़िकरा किया गया है वरना उमूमन फुलां दिन, फुलां तारीख़ और माहे सफ़र वगैरा बहुत से मुआमलात में बद शुगूनियां पाई जाती हैं जो कि गैर मुस्लिमों से चली आ रही हैं।

(मल्फूज़ाते अमीरे अहले سुन्नत, 3/504)

سُوْال : हमारे घर की गेलेरी में रोज़ाना दो कब्वे लोहे के तार ले कर आते हैं और उस से कुछ बनाते हैं, अगर कोई उन को हटाने की कोशिश करे तो ये ह उस पर हम्ला कर देते हैं और ज़ोर ज़ोर से चीख़ने लगते हैं। पहले भी ऐसा हुवा था और मेरी वालिदा बीमार पड़ गई थीं और अब फिर इस तरह हुवा है और मेरे वालिद साहिब बीमार हो गए हैं, इस की क्या वजह है? लोग कहते हैं कब्वा शैतानी मख्�़्तूक है, इस को नहीं हटाना चाहिये। अब हम क्या करें? आप इस का कोई हळ इर्शाद फ़रमा दीजिये।

جَواب : कब्वा شैतानी मख्�़्तूक नहीं है। अलबत्ता इस को शर्ईٰ اِسْتِلाह में فَاسِكٌ कहा जाता है। (بخارى: 204 / حديث: 1، رواية: 1829) बहर हळ अल्लाह पाक बेहतर जानता है कि आप के वालिदैन वाकेई उन कब्वों की वजह से बीमार हुए हैं या ये ह इत्तिफ़ाक़ी बीमारी है या फिर नफ़िسयाती असर की वजह से दिल पर ये ह बात ले ली कि अब ये ह कब्वे आ गए हैं, यक़ीनन किसी ने जादू करवाया होगा जिस की वजह से हम बीमार हो गए वगैरा। आप दा'वते इस्लामी की “मजलिसे रूहानी इलाज” के तहत लगने वाले बस्ते से इस मस्अले के हळ के लिये ता'वीज़ात लीजिये, घर में लटकाइये और अम्मी अब्बू बल्कि घर के सारे अफ़राद पहन भी लें। अल्लाह पाक

6

इस मुसीबत से आप को नजात अंता फ़रमाए ।⁽¹⁾

(मल्फूजाते अमीरे अहले सुन्नत, 2/435)

सुवाल : मुर्गा तो अजान देता है लेकिन मुर्गा अजान क्यूँ नहीं देती ?

जवाब : मुग्ध फिरिश्तों को देख कर अज्ञान देता है। (3303، حديث: 405/2، بخاري)

इस लिये जब मुर्गी अज़ान दे तो उस वक्त अल्लाह पाक के फ़ूज़्लो रहमत की दुआ करनी चाहिये । हाँ ! मुर्गी अज़ान नहीं देती लेकिन अगर कभी कभार मुर्गी अज़ान दे दे तो लोगों को येह ग़लत फ़हमी हो जाती है कि “येह मुर्गी मन्हूस” है जिस की वज्ह से लोग उसे काट देते हैं । ऐसी सोच नहीं होनी चाहिये और न ही मुर्गी को मन्हूस कहना चाहिये, क्यूं कि बद शुगूनी लेना गुनाह है, (तफ्सीर नईमी, पारह : 9 अल आ’राफ़, तह्रतल आयह : 132, 9/119) मर्गी तो अच्छी होती है । (मल्फजाते अमीर अहले सन्त, 10/26)

सुवाल : अगर मुर्गीं अज्ञान देने लग जाए तो क्या उस के अन्डे और गोश्ट खा सकते हैं ?

जवाब : जो मुर्गी अज्ञान देती हो तो उस के अन्डे और गोशत खाना बिल्कुल जाइज़ है। बा'ज़ लोग ऐसी मुर्गी को मन्हूस समझ कर ज़ब्द कर डालते हैं हालांकि येह बद शुगूनी है और बद शुगूनी लेना शर्अन जाइज़ नहीं। अःवाम में ऐसी और भी बहुत सी बातें मशहूर हैं मसलन माहे सफ़र या किसी ख़ास तारीख़ को मन्हूस समझना, बिल्ली आड़े आने या आंख

(बद शुगूनी, स. 13)

فڈکنے کو کیسی مुسیبত کا پैش خیڑما (سबب) بتانا وغیرا وغیرا یہ تماام باتें بَد شُعْرَنِی کے کُبیل (کِسْم) سے ہیں جن سے بچنا جُرُری ہے । اس کِسْم کے تواہومات اور باتیل خیالات کے مُعتَلِلک تفسیلی ما'لُومات حاصل کرنے کے لیے دا'ватے اسلامی کے مکتبتوں مداری کی 127 سफہات پر مُشتمل کتاب "بَد شُعْرَنِی" کا مُتالاً اکیجیے ।

(ملفوظاتے امیرے اہلے سُنّت، 1/176)

سُوْال : سُونا ہے کہ سپھر شاریف کا آخیڑی بُدھ مَدْرَسَہ پر بَاری رہتا ہے । کیا یہ بات دُرُسْت ہے ؟

جواب : نَعَوذُ بِاللَّهِ ! اگر آپ نے اس سُونا ہے تو گلتو سُونا ہے । سپھر کا پہلا بُدھ ن کیسی پر بَاری ہے اور نہیں آخیڑی بُدھ بَاری ہے । سپھر کا کوئی دین، کوئی بَنْتَا، بَلْکِ کوئی لامہ بھی کیسی پر بَاری نہیں ہے । اَلْبَرْتَا وہ وکٹ اِنسان کے ہک میں مُنْهُسَہ ہوتا ہے جس میں وہ اَللَّاہ پاک کی نا فَرَمَانی کرتا ہے اور وہ وکٹ بہت خوش گواہ ہوتا ہے جس میں وہ نے کی بجا لاتا یا اَللَّاہ پاک کی فَرَمَان بَرداڑی کرتا ہے ।⁽¹⁾

(ملفوظاتے امیرے اہلے سُنّت، 10/124)

سُوْال : میں نے اپنے عسْتادوں سے سُونا ہے کہ مَنْجَل کے دین کِیْچی نہیں چلانی چاہیے، ن خیالی ن کپڈے پر کیا اس سے نُہُسْت ہوتی ہے، اس کی کیا ہکیکت ہے ؟

جواب : مَنْجَل کے دین کِیْچی چلانا یا کپڈے کاٹنا نُہُسْت کا بائیس نہیں ।

(ملفوظاتے امیرے اہلے سُنّت، 10/552)

1 ... ہجَرَتَ اَللَّاَمَا اِسْمَارِيلَ ہَكْكَيْفَتَ عَلَيْهِ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَرَمَاتَ ہے : جَمَانَے کے اَجْزَا اپنی اَسْلَامَکیت میں بَرَابَر ہے اُور اُن میں کوئی فَرْک نہیں، اَلْبَرْتَا اُن اَجْزَا میں جو نے کی یا گُناہ وَکَبَرَ ہے اُس میں فَرْک کی وَجَہ سے جَمَانَے کے اَجْزَا میں فَرْک ہوتا ہے، تو جُمُعَّا کا دِن نے ک کام کرنے والے کے اُتْتِیبَار سے سَعْادَت مَنْدی کا دِن ہے اُتْتِیبَار سے (تَقْرِيرُ الْبَيَان، پ 24، حَمَّاسِة، مُحَمَّدُ الْأَنْصَارِي، 16: 8، 244)

سُوَال : اگر کیسی کے بانے کام بیگड़ رہے ہوں تو لوگ کہتے ہیں کہ اُو بَرِّاً ! تیرے سیتاڑے تو گردش میں ہیں । کیا اسکا کہنا درست ہے ? نیجٰ یہ بات دیجیے کہ کیا سیتاڑے گردش میں آتے ہیں ?

جواب : “سیتاڑا گردش میں ہونا” اک مُھَاوِرَا ہے، ورنہ سیتاڑے تو گردش ہی میں رہتے ہیں، تھررتے نہیں ہیں । یوں بھی کہا جاتا ہے کہ آپ پر گردش ہے । بآ’جٰ اُبکاٹ مُسیبتوں اور پرےشانیوں کا اک دُور چلتا ہے جس میں انسان یہہ کہنے لگتا ہے کہ “یار پہلے میटی میں ہاث ڈالتا ہا تو سونا ہو جاتی ہی، اب سونے میں ہاث ڈالنے تو میٹی ہو جاتا ہے ।” اسی سُورتے حالت میں یہہ مُھَاوِرَا بولتا جاتا ہے । جب خوشحالی ہوتی ہے تو اُمَّتُ اور پر بندہ گرفتار کا شکار ہو جاتا ہے لیکن جب مُسیبَت کا دُور آتا ہے تو اسے اُلّاہ یاد آ جاتا ہے، یوں مُسیبَت بہت سے لوگوں کے ہک میں نے’مُت سا بیت ہوتی ہے اور ان کی زیندگی میں Turning Point (انکلابی مُؤکَّد) آ جاتا ہے فیر وہ اُلّاہ پاک کی بارگاہ میں ڈکھ جاتے ہیں کہ میرا رబ میری مُسیبَت دور کر دے گا ।

(مالکُوجاۃ اُمَّيْرَةِ اَهْلِ السُّنْنَةِ، 4/253)

سُوَال : سیتاڑوں کے اُچھے بُرے اس سرگزشت پر یکین رکھنا کہسا ہے ؟

جواب : نُجُوم نجم کی جمّ ہے اور نُجُوم سے ہی نُجُومی بنا ہے جو سیتاڑوں کی باتیں بتاتا ہے । بے چارے کمِِ اِلَمِ لُوگ نُجُومیوں کے چکریوں میں آ جاتے ہیں ہلالیں کہ ان کے پاس جانے کی بھی اِذاجت نہیں ہے ।⁽¹⁾ مُعاشرے

⁽¹⁾ ... تاریخ سے اُبکاٹ ماؤلُوم کرنا اور راستوں و سمتوں کا پتا لگانا جائیج ہے، رہ تاہلہ فرماتا ہے : (۱۶:۱۴، ۱۷:۱۰) ﴿وَبِالْجَمْعِ مُهْمَدُونَ﴾ (تاریخ ماء کنْجُولِ ایمان) : اور سیتاڑے سے وہ راہ پاتے ہیں ।) مگر ان میں باریش وغیرہ کی تاسیروں ماننا اور ان سے گئی خبریں ماؤلُوم کرنا ہرام ہے، لیہاڑا اِلَمِ نُجُوم باتیل ہے، اِلَمِ تُکریت ہک ।

(میر آتُول مانا جیہ، 2/503)

میں سیتاڑوں کے تا بللک سے بَد شُعْرُونِیٰ نے 20 سُوْال جواب ﴿۹﴾

(مِلْكُوْجَاتِ اُمریٰرے اہلے سُنّت، 3/505)

سُوْال : کیا سیتاڑوں کا کِسْمَت پر کوئی اسَرَّ هوتا ہے ؟

جواب : جی نہیں ! اِسَا سوچنا بھی نہیں چاہیے । (5819: حِدَثٌ، 944) ﴿۹﴾

یہ جو Palmist (دست شناس) وَغْرِا ہوتے ہیں ان کے دھنڈے میں کبھی مत پड़نا ! پہسے بھی جائے گے اور آپ تَوْهُمَات کا شِکَار بھی ہو جائے گے । بس یہ جوہن بننا لئے کی جو رَب چاہے گا وہی ہو گا । (مِلْكُوْجَاتِ اُمریٰرے اہلے سُنّت، 4/254)

سُوْال : اَنْخَ فَدْکَنے سے اَنْجَنَّ یا بُرَاءَ شُعْرُونَ لَئِنَّا کِسَا ؟

جواب : اَنْجَنَّ شُعْرُونَ لَئِنَّا جَاءَنِی ہے جب کی کیسی اَنْجَنَّ چیزٍ سے بُرَاءَ شُعْرُونَ لَئِنَّا جَاءَنِی نہیں । مسالن ٹلٹی اَنْخَ فَدْکَنے سے یہ شُعْرُونَ لیا جائے کی کوئی مُسیبَت وَغْرِا آنے والی ہے یہ نا جَاءَنِی ہے ।

(بَد شُعْرُونِیٰ، س. 120، مِلْكُوْجَاتِ اُمریٰرے اہلے سُنّت، 2/71)

۱... آ'لَا هَذِهِ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سُوْال کیا گیا کی کَوَافِیْبِ فَلَکی (آ'نی اَسْمَانی سیتاڑوں) کے اسَرَّاتے سَا'دَ وَنَهْرَ (آ'نی اَنچھے اور مَنْهُوس اَسْرَاتا) رَخَنَا کِسَا ہے ؟ آپ ﴿۹﴾ نے جواب دیا : مُسَلِّمَان مُتَّیَّب (آ'نی اِتَّا اَبْرَعُ جُنَاحَ مُسَلِّمَان) پر کوئی چیزٍ نہیں (آ'نی مَنْهُوس) نہیں اور کافِرِین کے لیے کُل سَا'د (آ'نی اَنچھا) نہیں اور مُسَلِّمَان اَسَاسی (آ'نی نا فَرَمَانی کرنے والے مُسَلِّمَان) کے لیے یہ اس کا اِسْلَام سَا'د (آ'نی نِکَبَ بَخْتی) ہے । تَوْهُمَات (آ'نی اِبَادَت) بَشَرَتْ کَبُول سَا'د (آ'نی نِکَبَ بَخْتی) ہے । مَا'سِیَّت (آ'نی گُنَاه گاری) بَجَاءَ خُود نہیں (آ'نی مَنْهُوس) ہے اگر رَهْمَتُو شَفَاعَت اِس کی نُہُوسَت سے بچا لئے بَلِکَ نُہُوسَت کو سَأَدَاتَ کر دئے، ﴿۹﴾ (فَأَوْلَئِكَ يَبْرِئُنَّ اللَّهُ عَزَّ ذَلِقَّ مَنْ هُمْ حَسْتَ۝) (۷۰:۱۹) ۔ “تَرْجَمَهُ اَكْنَجُولِ اِيمَان : تو اِسَوں کی بُرَاءَیوں کو اَلْلَّاہُ بَلَادِیوں سے بَدَل دے گا ।” بَلِکَ کبھی گُناہ یُونِ سَأَدَات ہے جاتا ہے کی بَنْدَہ اس پر خَلَافَت تَرَسَانِ وَ تَوْهُمَات کو شَفَاعَت ہے جاتا ہے کی بَنْدَہ اس پر خَلَافَت (آ'نی نِکَبَیاں) میل گَرد، بَاقِی کَوَافِیْبِ فَلَکی میں کوئی سَأَدَات وَنُہُوسَت نہیں، اگر ان کو خُود مُعَسِّسَر (آ'نی اسَرَّ کرنے والा) جانے شِرْک ہے اور ان سے مَدَد مَانِگے تو ہَرَام ہے، وَرَنَا اِن کی رِیاضَت جُرُورِ خِلَافَتِ تَوْهُمَات کو ہے । (فَتَوَابَا رَجَّلِیَّا، 21/223)

سُوْال : بھر میں شیشے کی کوئی چیز ٹوٹ جائے تو لوگ بولतے ہیں کہ کوئی اُنچی خبر آنے والی ہے یا با'جٰ کہتے ہیں کہ کوئی بडی آفکت ہی جو تل گرد ہے، ک्यا ان باتوں کی کوئی ہکیکت ہے؟

جواب : شیشے کی کوئی چیز ٹوٹنے کے تاللک سے اُسی بات میری ما'lūmāt میں نہیں ہیں۔ ن اُسی بات کہیں پढیں اور ن ڈلماए کیرام اللہ عزیز سے سُونی ہیں۔ بس اُوام میں بहت سی بُونیاد باتیں چل رہی ہوتی ہیں، ہو سکتا ہے کہ ان میں سے اک بات یہ بھی ہو۔ اُلّاہ شیشے کی کوئی چیز ٹوٹنے پر اُس سوچنے میں ہرج نہیں ہے کہ “شاید کوئی بڈی آفکت آنے والی ہی جو چوٹی بُلَا پر تل گرد ہے۔” اُس سوچنا اُلّاہ پاک پر اُمّیاد اور ہُسپنے جن رخنا ہے جس میں کوئی ہرج نہیں۔ ویسے بھی ہر مُسیبَت سے بڈی مُسیبَت تو ہوتی ہی ہے۔

(مالکُوجاۃ اُمیِّر اہلے سُنّت، 6/125)

سُوْال : ک्यا اک بھر کے چند اُفراط کی شادی اک ساٹھ کر سکتے ہیں؟ با'جٰ لوگ اسے نُوكسَان کا سبب سمجھتے ہیں، آپ اس بارے میں راہنُوماً فرمادیجیے کہ ک्यا اُس سمجھنا دُرُست ہے؟

جواب : اک وکُت میں بھائی بُھنؤں کی اکٹھی شادیاں کرنے میں کوئی نہ سُت یا نُوكسَان نہیں، چاہے تین ہوں یا تین سو ترہ۔ اسلام میں بَد شُعْبَوْنِي کی کوئی ہُسیِّیت نہیں ہے۔ یہ سِرخ لُوگوں کے خُواں لات ہے کہ تین شادیاں اکٹھی کرننا نُوكسَان کا سبب ہے ہالانکہ فی جمَانہ جس اندازٰ سے گانے باآوں کے ساٹھ اور بھر کی خُواں کو نچا کر شادیاں ہوتی ہیں اس ترہ تو اک شادی میں بھی نُوكسَان ہے فیر تین شادیوں میں کیتنا نُوكسَان ہوگا؟ یاد رخیجے! نُوكسَان شادیوں سے نہیں، ان میں ہونے والے گُناہوں کی وجہ سے

होता है। ज़ाहिर है जब गुनाहों भरी शादियां होंगी तो रहमते इलाही का नुज़ूल नहीं होगा बल्कि रहमत के दरवाजे बन्द होंगे जो नुकसान का सबब है।

(मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्नत, 7/460)

सुवाल : क्या येह दुरुस्त है कि दुकान या कारोबारी जगह पर नाखुन काटने से नुहूसत होती है? नीज़ क्या रात में नाखुन काट सकते हैं?

जवाब : नाखुन काटना नुहूसत का काम नहीं बल्कि अदाए सुन्नत और हुक्मे शरीअत पर अ़मल की निय्यत से काटेंगे तो सवाब भी मिलेगा। अगर नाखुन काटने के सबब दुकान में नुहूसत आती होती तो फिर घर में भी न काटे जाएं कि वहां भी नुहूसत होगी। बहर हाल नाखुन काटना नुहूसत का सबब नहीं बल्कि 40 दिन के अन्दर नाखुन काटना सुन्नत है। अगर 40 दिन से ज़ियादा हो गए और अब तक नाखुन नहीं काटे तो बन्दा गुनाहगार होगा। नीज़ रात में भी नाखुन काटना जाइज़ है। अ़वाम में येह ग़लत मशहूर है कि रात में नाखुन काटना मन्त्र है। (मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्नत, 2/342)

सुवाल : अगर किसी शख्स का येह ज़ेहन बना हुवा हो कि “अगर उसे पीछे से कोई आवाज़ देगा तो उस का फुलां काम बिगड़ जाएगा” ऐसा ज़ेहन रखना कैसा है?

जवाब : ऐसी सोच रखना बद शुगूनी है, इस से तौबा करना ज़रूरी है।

(मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्नत, 2/235)

सुवाल : मेरी बाई आंख फड़क रही है, इस के लिये कोई दुआ वगैरा बता दीजिये जिस से मेरा येह मरज़ ख़त्म हो जाए।

जवाब : बा’ज़ लोग बाई आंख फड़कने से बद शुगूनी लेते हैं, ऐसा कुछ भी नहीं है, इस तरफ तवज्जोह नहीं देंगे तो सुकून में रहेंगे। “आयतुल कुर्सी”

हर नमाज़ के बा'द एक बार पढ़िये और जब इस कलिमे पर पहुंचें (255:٣، بِالْمَرْءَةِ الْأُيُونُدَةِ حَفْظُهَا) ⁽¹⁾ तो दोनों हाथों की उंगियां आंखों पर रख कर इस कलिमे को ग्यारह बार पढ़ें, फिर दोनों हाथों की उंगियों पर दम कर के आंखों पर फेर लें। अगर आयतुल कुर्सी याद नहीं तो 11 मरतबा “يَا عُزُّورٍ” पढ़ कर हाथों की उंगियों पर दम कर के फेर लें। इसी तरह आंखों के लिये ये ह वज़ीफ़ा भी मुफ़ीद है :

﴿فَكَسْفُنَاعْنُكَ غَطَاءُكَ فَبَصْرُكَ الْيَوْمَ حَبِيدُّ﴾ (٢٦: ق) ⁽²⁾

तरजमए कन्जुल ईमान : “तो हम ने तुझ पर से पर्दा उठाया तो आज तेरी निगाह तेज़ है” ये ह पढ़ कर दोनों हाथों पर दम कर के आंखों पर फेर लें, अल्लाह पाक ने चाहा तो आंख फड़कना बन्द हो जाएगी। (मल्फूज़ते अमीरे अहले सुन्नत, 8/100)

सुवाल : बिल्लियां जब रोती हैं तो इस से क्या होता है ?

जवाब : बिल्लियों के रोने से बद शुगूनी नहीं लेनी चाहिये। बिल्लियों के रोने पर ये ह समझना कि बस कोई आफ़त आने वाली है लिहाज़ा फुलां सफ़र या फुलां सौदा केन्सल कर दो वरना नुक़सान हो जाएगा तो हक़ीकत में ऐसा कुछ भी नहीं है। बिल्ली भी रोती है, बन्दा भी रोता है और बच्चे भी रोते हैं। इस से बद शुगूनी लेने के बजाए इब्रत हासिल करनी चाहिये जैसा कि एक किताब में लिखा है कि बच्चे जब रोएं तो जहन्मियों का रोना याद करें। (253:٣، رَمَضَانُ الْيَوْمَ ٢١٨، موسوعة ابن أبي الدنيا / 3)

बच्चा ऐसे लगता है कि बे बसी के साथ रोना होगा। बस अल्लाह पाक ऐसा करम करे कि हम जहन्म में ही न जाएं जो रोना पड़े। अल्लाह करे कि हम जहन्म में जाने वाले काम करने के बजाए नेकियां ही करते रहें। (मल्फूज़ते अमीरे अहले सुन्नत, 2/137)

1... तरजमए कन्जुल ईमान : “और उसे भारी नहीं उन की निगहबानी।”

سुوال : اच्छا شوغن لene کی کوچ میسالنے بیان فرمایا دیجیے ।

جواب : اچ्छا شوغن لene کی جائے ہے । (تفسیر نہیں، پارہ : 9، اہل آرائی، تہوتل آیا : 132، 9/119) اور لene بھی چاہیے، اہمیت سے مubaraka میں بھی اس کا تذکرہ ہے । ⁽¹⁾ جیسے سوچ سوچے کسی اچھے آدمی کا فون آگیا تو اس سے یہ شوغن لیا جا سکتا ہے کہ ”آج کا دن اچھا گزیرا گا ।“ بھر سے باہر نیکلے اور کسی نے کا آدمی سے مولاکا تھا گئی، اس سے بھی اچھا شوغن لیا جا سکتا ہے । (ملکوچاۓ امیرے اہلے سونت، 5/87)

سुوال : کya ہامیلا اُرتو یا اس کی اولاد پر سوچ گردن یا چاند گردن کا کوئی اسرار پडھتا ہے ؟

جواب : یہ بات بहت مشہور ہے کہ اگر اُرتو چاند گردن میں کئی بچہ چلائی تو بچے کے ہونٹ کٹ جائے یا فولیں معاً ملائی ہو جائیں گے۔ یاد رکھیے ! اس ترہ کے جو بھی معاً ملائی ہیں، شریعت عین کی ہسیسی میں اپنے نہیں کرتی ہے۔ ایک بنت کبھی اس کی بھی ہوتا ہے کہ کسی کے ہانہ ایتیفک سے کوئی ہونٹ کٹا بچہ پیدا ہو جاتا ہے تو کہتے ہیں کہ اس کی مامں نے چاند گردن میں کئی بچہ چلایا ہے یا ہالانکہ اس کی کوئی شاربی ہکی کرنا نہیں ہے ।

(ملکوچاۓ امیرے اہلے سونت، 3/40)

امیرے اہلے سونت دامت برکاتہم اللہ علیہ و آله و سلم سے کیے گئے سوالات اور ان کے جوابات یہاں ختم ہوئے ।

- ... ہجڑتے بوردا کبیلہ بنو سہم کے 70 سواروں کے ساتھ ہاجرے بیویت ہوئے تو اپنے نے داریافت فرمایا : تum کاں ہو ؟ انہوں نے کہا : بوردا । تباہ رسمیت لالاہ نے ہجڑتے بکب کا ترک معد کر فرمایا : میں ہجڑتے بکب کی ترک معد کے سے ہو ؟ انہوں نے کہا : اسلام سے । آپ نے ہجڑتے بکب کے سے فرمایا : ہم سلاماتی سے رہے । فیر فرمایا : تum کیس کبیلے سے ہو ؟ انہوں نے کہا بنو سہم سے । آپ نے فرمایا : کل اللہ علیہ و آله و سلم (اے بکب) تعمیرا ^{خَرَجَ سُهْلِكَ} (الاتیاب فی معنوی الاصحاب، 1/263)

शुगून की किस्में

शुगून का मा’ना है फ़ाल लेना या’नी किसी चीज़, शख्स, अमल, आवाज़ या वक्त को अपने हक़ में अच्छा या बुरा समझना। इस की बुन्यादी तौर पर दो किस्में हैं : 『1』 बुरा शुगून लेना 『2』 अच्छा शुगून लेना। अल्लामा मुहम्मद बिन अहमद अन्सारी कुरतुबी رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ “तपसीरे कुरतुबी” में नक़्ल करते हैं : अच्छा शुगून येह है कि जिस काम का इरादा किया हो उस के बारे में कोई कलाम सुन कर दलील पकड़ना, येह उस वक्त है जब कलाम अच्छा हो, अगर बुरा हो तो बद शुगूनी है। शरीअत ने इस बात का हुक्म दिया है कि इन्सान अच्छा शुगून ले कर खुश हो और अपना काम खुशी खुशी पायए तकमील तक पहुंचाए और जब बुरा कलाम सुने तो उस की तरफ तवज्जोह न करे और न ही उस के सबब अपने काम से रुके। (ابي حامن القرطبي، پ 26، ج 4، ح 8، 16، م 132) **बद शुगूनी** ह्राम और नेक फ़ाल लेना मुस्तहब है। हज़रते सय्यिदुना इमाम मुहम्मद आफ़न्दी रूमी बिरकली رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ “अत्तरीक्तुल मुहम्मदिय्यह” में लिखते हैं : बद शुगूनी लेना ह्राम और नेक फ़ाल या अच्छा शुगून लेना मुस्तहब है। (الطريقة الحمدية، 2/ 17، 24) और मशहूर मुफ़स्सरे कुरआन हज़रते मुफ़्ती अहमद यार ख़ान رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ लिखते हैं : इस्लाम में नेक फ़ाल लेना जाइज़ है, बदफ़ाली, बद शुगूनी लेना ह्राम है। (तपसीरे नईमी, 9/119)

अहम तरीन वज़ाहत : न चाहते हुए भी बा’ज़ अवक़ात इन्सान के दिल में बुरे शुगून का ख़याल आ ही जाता है, इस लिये किसी शख्स के दिल में बद शुगूनी का ख़याल आते ही उसे गुनहगार क़रार नहीं दिया जाएगा क्यूं कि महूज़ दिल में बुरा ख़याल आ जाने की बिना पर सज़ा का हक़दार ठहराने

का मतलब किसी इन्सान पर उस की ताक़त से ज़ाइद बोझ डालना है और ये ह बात शर्ह तक़ाज़े के खिलाफ़ है। (मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्नत, 3/40)

फ़ेहरिस्त

मज़ामीन	सफ़हा नम्बर
मुख्तलिफ़ चीज़ों से बुरे शुगून लेना	2
13 के अ़दद को मन्हूस समझना कैसा ?	3
13 के अ़दद के बारे में लोगों के ग़्लत ख़्यालात	4
फुलां चीज़ पकती है तो कोई बीमार हो जाता है	4
मुर्गी अज़ान दे तो उसे मन्हूस समझना कैसा ?	6
क्या अज़ान देने वाली मुर्गी का गोश्त और अन्डा खा सकते हैं ?	6
सफ़र के आखिरी बुध को मन्हूस समझना कैसा ?	7
क्या मंगल के दिन क़ैंची नहीं चलानी चाहिये ?	7
क्या किसी के सितारे गर्दिश में आते हैं ?	8
सितारों के असरात पर यकीन रखना कैसा ?	8
सितारों का किस्मत पर कोई असर	9
आंख फड़ने से शुगून लेना कैसा ?	9
शीशा या कांच टूटने पर शुगून लेना कैसा ?	10
घर के चन्द अफ़राद की शादी एक साथ करना	10
दुकान या कारोबारी जगह पर नाखुन काटना	11
पीछे से आवाज़ देने को बुरा समझना कैसा ?	11
आंख फड़ने पर ये ह दुआ पढ़ें	12
बिल्लियां जब रोती हैं तो....	12
अच्छा शुगून लेने की कुछ मिसालें	13
सूरज ग्रहन या चांद ग्रहन का असर...	13

हमें बाबा के लिये तुम्हारा मुकाम आ

बृंदा ! अमरि अहले मुनत, यानिये दाँड़ो
इसलाभी, हवलो असलामा बीलाना मुहम्मद इस्लाम अचार
फरिदी रखली एवं दर्शन / युलीयन, अमरि अहले मुनत
असलाहाम अथु उर्फ दूरी रखा मही, बृंदा की यानिय से हर
हज़े एक रिसाला पढ़ने की तरफ़ील दी जाती है। १८८५-१८८६।
लाम्हो इसलामी भाई और इसलामी लहों येह रिसाला पढ़ का
मुख चर अमरि अहले मुनत / युलीयन, अमरि आहले मुनत
की हुआओं से हिला जाते हैं। येह रिसाला बृंदा में दाँड़ो
इसलाभी की वेचाहाह ले ली जाताहोह किसा या याकता है।
सच्चाल की निष्ठा से रुद भी यहूं और अपने यहूंसीन के
ईताने गायब के लिये तुम्हारा मुकाम आ।

(गोंवा : हमें बाबा के लिये तुम्हारा मुकाम आ)